

JAK MAŁE DZIECI ROZPOZNAJĄ BARWY?

Dzieci w wieku niemowlęcym początkowo odruchowo reagują na źródło światła i jego intensywność. Trochę starsze różnicują kolor, a także szybko rośnie u nich ostrość widzenia. W dwunastym miesiącu życia dziecko osiąga poziom widzenia dorosłego człowieka. Trudno odpowiedzieć na pytanie, jak małe dzieci widzą kolory. Spowodowane jest to dużą trudnością w prowadzeniu badań. Stwierdzono, że niemowlak reaguje na kolor czerwony, ale nie wiadomo, czy odczuwa tę barwę jak dorosły.

Przypuszcza się, że małe dzieci poznają barwy wraz z kształtem przedmiotów: rozpoznają przedmiot łącząc te dwie cechy.

Nie ma wątpliwości co do silnego związku kolorów z emocjami. Ludzie barwami wyrażają swoje nastroje i uczucia. Każdy ma swoje ulubione kolory i takie, których nie lubi. Jedne barwy kojarzą się ze smutkiem, inne z radością. Barwy ciemne dominują w stanach przygnębienia, nieszczęścia, jasne pastelowe związane są z pogodą, radością, szczęściem.

Barwy odgrywają w dziecięcym widzeniu świata także inną rolę. Stwierdzono, że zanim dzieci zostaną poddane rygorom szkolnym, chętnie rysują każdą literę innym kolorem. Ponadto przedszkolaki przypisują barwność różnym pojęciom i uczuciom. Smutek jest dla nich bezbarwny (szary, czarny), a radość ma ciepłe barwy. Dla lepszego wprowadzenia dziecka w świat kolorów ważny jest trzeci rok życia. Dorosły może już słownie porozumieć się z dzieckiem i ustalić;

1. Czy wymieniając nazwę koloru mają na myśli podobne doznania?
2. Co skłoniło dziecko do przedstawienia rysowanych obiektów w danym kolorze?
3. Czy kierują się podobnymi odczuciami wybierając przedmioty w określonym kolorze?

Dla ukształtowania umiejętności rozróżniania i nazywania barw należy organizować dzieciom zabawy i ćwiczenia. Wyodrębnianie koloru z innych cech przedmiotów to skomplikowany proces analizy, połączony z odrywaniem (abstrahowaniem) tej cechy od innych cech konkretnych przedmiotów, zaś obejmowanie jedną nazwą różnych odcieni wybranego koloru wymaga uogólniania. Są to złożone procesy intelektualne i dlatego już od najmłodszych lat warto im poświęcać dużo uwagi.

Bibliografia:

E. Gruszczyk-Kolczyńska „Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatka i dzieci starszych wolniej się rozwijających”.

*Opracowanie: mgr Elżbieta Janecka
mgr Agnieszka Szatkowska
(grudzień, 2015 rok)*